

**Громадська організація
«Київський економічний науковий центр»**

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«ПІДПРИЄМНИЦТВО, ОБЛІК ТА ФІНАНСИ:
НАЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ
ТА СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ»**

16 березня 2019 року

Київ
2019

УДК 338.22(063)
П32

Підприємництво, облік та фінанси: національні особливості та світові тенденції: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 16 березня 2019 р.). – К.: ГО «Київський економічний науковий центр», 2019. – 120 с.

УДК 338.22(063)
П32

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ

Астаф'єва К. О., Гусак А. С. ЗНАЧЕННЯ СИНЕРГЕТИЧНОГО СПІВВІДНОШЕННЯ ДЛЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА	6
--	---

СЕКЦІЯ 2. СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Бухтіарова А. Г., Даценко О. І. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ У СФЕРІ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ	9
---	---

СЕКЦІЯ 3. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Лосовська Н. В. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ БІЗНЕСУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	14
---	----

СЕКЦІЯ 4. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Брюшкова Н. О. СИСТЕМА АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ	19
--	----

Гуріна Г. С. ЗАЛЕЖНІСТЬ ЕКСПОРТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ АВІАЦІЙНОЇ ГАЛУЗІ ВІД ПРОЦЕДУРИ ПРОХОДЖЕННЯ ЕКСПОРТНОГО КОНТРОЛЮ	22
--	----

Єланська Н. О., Петренко М. А. ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛІНГ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	25
--	----

Лісова Р. М. «РОЗУМНЕ ВИРОБНИЦТВО» ПЕРСПЕКТИВИ ТА ЕТАПИ ВПРОВАДЖЕННЯ	28
--	----

Лук'яник М. М., Якубовська Н. В. ПІДПРИЄМНИЦТВО В СКОТАРСТВІ: НАЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ	31
---	----

Макарова Н. О. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ ЗАЙНЯТОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ	36
--	----

Мороз С. Г. ПОСЛІДОВНІСТЬ ФОРМУВАННЯ ІНСТИТУЦІОНАЛЬНОГО МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВНОЇ РЕГУЛЯТОРНОЇ ПОЛІТИКИ РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ	38
--	----

Петровська С. І. МОТИВАЦІЇ ПРИ УПРАВЛІННІ ТРАНСПОРТНОЮ ПОВЕДІНКОЮ МЕШКАНЦІВ МЕГАПОЛІСІВ	41
--	----

Поліщук І. Г., Гусак А. С. ДОСВІД КОМПАНІЇ NETFLIX ЯК ПЕРСПЕКТИВА РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО МУЛЬТИМЕДІА	44
--	----

Рожко Н. Я. СУТНІСТЬ РАЦІОНАЛЬНОЇ ТА ІРРАЦІОНАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ СПОЖИВАЧА В СУЧАСНИХ УМОВАХ	47
--	----

Соколова Є. Б., Сподар К. В., Сельська Л. І. РЕІНЖИНІРИНГ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	50
--	----

СЕКЦІЯ 5. ЕКОНОМІКА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Нікола С. О. ІНСТИТУЦІЙНІ ЕЛЕМЕНТИ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ	53
---	----

СЕКЦІЯ 6. ДЕМОГРАФІЯ, ЕКОНОМІКА ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА І ПОЛІТИКА

Зорін Д. В. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ	58
--	----

Чернова Н. В. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ НЕДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ	62
---	----

СЕКЦІЯ 7. ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ

Дусин У. В., Стеблюк С. В. РОЗВИТОК СТРАХОВИХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ.....	66
---	----

Ільяшова В. В. ВАЛЮТНЕ КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	70
--	----

Ковальчук Н. О. ШЛЯХИ ЗБІЛЬШЕННЯ РІВНЯ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ (НА ПРИКЛАДІ ТДВ «ТРЕМБІТА»).....	74
---	----

Притуляк Н. М. СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ ЯК ДЖЕРЕЛО ФОРМУВАННЯ КОРПОРАТИВНОГО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ	78
---	----

Рєпова В. В. ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПОЗИЧАЛЬНИКА В КРЕДИТНІЙ ПОЛІТИЦІ БАНКУ	83
--	----

Хоружий Д. Г. ЗМІЦНЕННЯ СТРЕСОСТІЙКОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ: НОВІ СТРАТЕГІЇ НБУ	88
---	----

СЕКЦІЯ 8. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ

Запорошук В. А. КОМУНІКАТИВНА ЦІННІСТЬ ЗВІТУ ПРО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВ	92
---	----

Степаненко О. І. ПРИНЦИПИ ПРОЦЕСУ ДОКУМЕНТУВАННЯ В СИСТЕМІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	98
--	----

Фокін О. К. ОБ'ЄКТ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ВИРОБНИЧИХ ВИТРАТ ВЕЛИКИХ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	103
---	-----

Ковальчук Н. О.
асистент кафедри публічних, корпоративних
фінансів та фінансового посередництва
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича
м. Чернівці, Україна

ШЛЯХИ ЗБІЛЬШЕННЯ РІВНЯ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ (НА ПРИКЛАДІ ТДВ «ТРЕМБІТА»)

Ключовим показником діяльності підприємства є рівень рентабельності, тобто співвідношення між отриманим прибутком та понесеними витратами.

Досягти економічного ефекту в діяльності підприємств швейної промисловості дає змогу використання сукупності пов'язаних між собою економічних ресурсів (матеріально-речових, фінансових та трудових). Результатом вдалого співвідношення між прибутком та відповідним видом ресурсів швейної фабрики виступає потенціальний рівень рентабельності як швейного виробництва (із урахуванням віддачі від запровадження інноваційних технологій для створення нових видів продукції швейного виробництва), так і від ходу процесу її реалізації загалом з огляду на ринкові зміни з інноваційними тенденціями.

Сучасний стан підприємств легкої промисловості є доволі складним, оскільки існує багато проблем, які необхідно дослідити і вирішити. Підприємства легкої промисловості потребують інвестиційної підтримки, що і пояснює роботу підприємств за давальницькими схемами, оскільки у такий спосіб з'являється можливість появи обігових коштів.

Основними завданнями галузі на найближчу перспективу постають: розвиток сировинної бази, поступове скорочення обсягів виробництва, які орієнтуються на давальницькі схеми, проведення технічного переоснащення підприємств із залученням іноземних інвестицій та

технологій, створення системи захисту внутрішнього ринку, стимулювання вітчизняного виробника [1; 102].

Підприємства легкої промисловості зазнають жорсткої конкуренції з боку імпортних товарів, що ввезені за демпінговими цінами чи контрабандою. У зв'язку з перенасиченням ринку імпортних товарів, собівартість яких нижча, ніж в аналогічних товарів вітчизняного виробництва, споживач, купівельна спроможність якого знизилась, обирає дешевші товари, проте не кращої якості. Варто зазначити, що половина усього імпорту – це поставки з Китаю.

Для завантаження виробничих потужностей, а також уникнення банкрутства більшість підприємств легкої промисловості працюють з давальницькою сировиною. Робота за давальницькою схемою позбавляє підприємства турбот щодо постачання самої сировини, моделей пошиття та збуту товарів, проте поряд з плюсами є й мінуси: залежність від давальницької сировини, недостатня інвестиційна та інноваційна діяльність, відсутність державної підтримки.

Наочно динаміку показників рентабельності підприємства легкої промисловості Чернівецької області, основним видом діяльності якого є пошиття одягу, демонструє табл. 1.

Таблиця 1

**Динаміка показників рентабельності активів ТДВ «Трембіта»
за 2015-2017 роки, %**

Показник	2015 рік	2016 рік	2017 рік	Відхилення (+,-) звітного періоду до	
				2015 року	2016 року
1	2	3	4	5	6
Рентабельність майна	48,7	27,2	20,1	-28,6	-7,1
Рентабельність власного капіталу	56,8	31,9	23,0	-33,9	-9,0
Рентабельність оборотних активів	213,1	154,9	123,4	-89,7	-31,5

Закінчення таблиці 1

1	2	3	4	5	6
Рентабельність продукції	69,1	56,2	45,6	-23,5	-10,6
Рентабельність реалізованої продукції за валовим прибутком	40,9	36,0	31,3	-9,6	-4,7

Отже, видно негативну зміну усіх показників прибутковості на підприємстві, що вимагає з'ясування причин такої ситуації і заходів щодо зміни ситуації.

Багато швейних підприємств працюють на давальницькій сировині. Не є винятком і ТДВ «Трембіта». Однією з причин домінування обсягу реалізації продукції з давальницької сировини є відсутність потужної вітчизняної матеріально-сировинної бази, відсутність виробництва спеціалізованого технологічного устаткування для виготовлення товарів легкої промисловості, а також комплектуючих матеріалів та запасних частин до нього.

У світі виробництво за давальницькою сировиною вже давно себе виправдало, оскільки така діяльність збільшує обсяги промислового виробництва, експорту, податкових надходжень та збільшення кількості робочих місць.

Специфіка роботи підприємств із залученням давальницької сировини має свої позитивні та негативні сторони, і в разі припинення співпраці з іноземними партнерами може призвести до значних збитків чи банкрутства, оскільки вітчизняні підприємства, які працюють переважно на умовах давальницької сировини орієнтуються на експорт і меншою мірою на внутрішній ринок, на якому існує жорстка конкуренція з боку імпортних товарів (які були ввезені за демпінговими цінами чи контрабандою).

Саме тому аналіз і підвищення рівня рентабельності на підприємствах, що працюють на умовах давальницької сировини має важливе значення для забезпечення їх ефективного функціонування.

Отже, сучасний стан підприємств легкої промисловості України, до яких належить і «Трембіта» можна охарактеризувати як незадовільний і нестабільний. Внутрішній ринок заповнили іноземні товари, які є нижчими за якістю і дешевшими, а тому витісняють вітчизняну продукцію з українського ринку. Підприємства не можуть ефективно працювати через брак інвестицій і відповідного високотехнологічного обладнання. Легка промисловість потребує великої підтримки з боку держави у вигляді відповідних державних програм. Проте головна відповідальність за рівень рентабельності лежить на фінансових менеджерах самих підприємств. Тому можна для ТДВ «Трембіта» наступні шляхи підвищення рівня рентабельності:

– вважаємо за доцільне більше орієнтуватися на громадян з середнім рівнем доходів, адже саме вони створюють основний попит на продукцію; співпрацю з міжнародними фірмами на таких умовах, які б забезпечували отримання прибутку і нашому виробнику; спроби збільшити сегмент реалізації на ринку товарів; застосування маркетингових засобів реалізації продукції; збільшення асортименту продукції; орієнтацію на довготривалі зв'язки з партнерами, а не разову співпрацю тощо;

– підприємство працює переважно на умовах давальницької сировини, орієнтується на експорт і меншою мірою на внутрішній ринок, на якому існує жорстка конкуренція з боку імпортованих товарів (які були ввезені за демпінговими цінами чи контрабандою), тому варто розширювати сегмент ринку шляхом пошиття і товарів, які собі можуть дозволити громадяни з середнім рівнем доходу;

– на підприємстві у зв'язку із значними темпами росту собівартості варто її зменшувати. Основним джерелом зниження собівартості продукції є зростання продуктивності праці. Це обумовлюється тим, що, по-перше, за рахунок зростання продуктивності праці досягається економія заробітної плати, так як зростання продуктивності праці призводить до скорочення витрат на виробництво продукції, а по-друге, завдяки зростанню продуктивності збільшується випуск продукції, за рахунок чого досягається зниження собівартості продукції шляхом економії непропорційних витрат;

– друге джерело – зменшення витрат на матеріали, паливо, енергію. Зменшення витрат матеріалів здійснюється шляхами: скорочення витрат, заміна дорогих матеріалів більш дешевими, зменшення витрат на постачання матеріалів, покращення нормування витрат матеріалів.

– значну роль відіграє фінансове планування та прогнозування, причому постійний пошук резервів підвищення суми прибутку та зменшення витрат.

Література:

1. Бердар М. М. Фінанси підприємств. навч. посіб. / М.М. Бердар – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.
2. Пігуль Н.Г. Показники рентабельності підприємств різних галузей України та шляхи підвищення їх рівня / Н.Г. Пігуль, Т.О. Бочкарьова, Р.О. Кулинич // Економіка і суспільство. – 2017. – № 10. – С. 188-193.
3. Тютюнник С.В. Моделювання показників рентабельності діяльності суб'єктів малого підприємництва / С.В. Тютюнник, І.Ю. Тютюнник // Інфраструктура ринку. – 2018. – № 19. – С. 553-557.

Притуляк Н. М.

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри корпоративних фінансів і контролінгу

Київський національний економічний університет

імені Вадима Гетьмана

м. Київ, Україна

СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ ЯК ДЖЕРЕЛО ФОРМУВАННЯ КОРПОРАТИВНОГО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ

У прогресивному світі поступово приходиться усвідомлення того, що функціонування підприємницьких структур має сприяти процесу збалансованого і гармонійного розвитку суспільства, яке полягає в забезпеченні найкращої якості життя для теперішніх і майбутніх